

Til:
Kommunal- og Regionaldepartementet

Lysaker, 25. oktober 2013

Høring vedr forenklinger i plan- og byggesaksloven. Uttalelse fra Brannfaglig Fellesorganisasjon, BFO Brann.

Innhold

1	Kommunens overskridelse av frist for saksbehandling	1
2	Pkt. 3.1.2.6 Bruk av IKT	1
3	Kap. 3.2.3	2
4	Kap. 3.6.2	2
5	Kap. 4, generelt	3
6	Kap. 4.2.3 og 4.3.5, lovregulering av yrker	3
7	Kap. 4.3.3 kvalifikasjonskrav	3
8	Kap. 4.3.6.2 Overtredelsesgebyr	4
9	Kap. 4.3.6.3 Register over ansvarlige foretak	4
10	Kap. 4.3.7 Tilsyn med foretak og tiltak	4
11	Kap. 5, Tilsyn med byggevaremarkedet	4

1 Kommunens overskridelse av frist for saksbehandling

Brannfaglig Fellesorganisasjon støtter departementets oppfattelse av at kravet til saksbehandlingstid for kommunene må få rettsvirkning ved at tiltaket da tillates igangsatt.

2 Pkt. 3.1.2.6 Bruk av IKT

BFO Brann er av den oppfatning at videre utvidelse av bruken av verktøy som Byggsøk er veldig viktig både i forbindelse med å effektivisere både foretakenes søknadsprosess og kommunenes saksbehandling – men også i ett kvalitetssikringsperspektiv vil dette være viktig. Man kan fra myndighetenes side i langt større grad legge føringer for – og til dels styre bruken av kompetente foretak og omfanget av dokumentasjon som skal foreligge i ett byggeprosjekt.

Dagens Byggsøk har en del begrensninger særlig vdr. mindre prosjekter. Dette må det tas tak i og vi vil gjerne bidra og underbygge en slik prosess.

Det kan her også legges føringer/anbefalinger for kommunens tilsyn – både kvantitativt og kvalitativt. Tilsynet (både lokalt og sentralt) blir bare viktigere og viktigere, så det er etter vår oppfatning riktig at man flytter fokus og menneskelige ressurser fra oppgaver som kan automatiseres til tilsynsoppgaver som er vanskeligere å automatisere. Det er da også viktig at man fra sentralt hold også fører tilsyn med at de lokale myndighetene faktisk fører tilsyn – og at disse tilsynene er kvalitetsmessig innenfor det man kan forvente av denne typen tilsyn.

Enkelte av BFOs medlemmer som jobber med brann sikkerhet har som bransje svært dårlig erfaring med tilsyn utført av de lokale brannvesenene, hvor DSB er sentral tilsynsmyndighet. Disse lokale tilsynene er i de fleste kommunene av en kvalitet som er langt unna akseptabelt. Tilsynene brannvesenene gjør følges heller ikke opp slik at ordningens samfunnsverdi verdi blir svært lav. DSB fokuserer i sine tilsyn med de lokale brannvesenene kun på antallet tilsyn de lokale myndighetene fører – og har dessverre ingen fokus på kvaliteten på disse. Dette gjør svært mye av den tilsynsvirkosomheten som lokale brannvesen utfører nærmest verdiløs. Nøkkelen til suksess her ligger i gode tilsyn fra sentrale myndigheter kombinert med god opplæring av lokalt tilsynspersonell. Behovet for opplæring må ikke undervurderes – det er ingen som ikke ønsker å gjøre en god jobb, men for å kunne gjøre det må man ha skikkelig opplæring. Eksemplet med brannvesenets tilsyn er bla. ett eksempel på hva manglende opplæring og oppfølging fra sentralt hold fører til (det er godt kjent at ordningen brannvesenene har med Brannskolen har store mangler). Vi bidrar gjerne i en prosess vdr. dette da vi har betydelig med erfaring på området som vil være direkte overførbart til Pbl. regimet.

Automatisk regelsjekk er ett spennende område og vi ønsker å bidra dersom departementet oppretter en prosess i forbindelse med dette.

3 Kap. 3.2.3

Brannfaglig Fellesorganisasjon er enige i at det er viktig at dokumentasjonskravene utformes på et godt forståelig – enkelt – språk og at det utformes et omfattende veiledningsmateriale som er såpass detaljert at det ikke er noen tvil om hvordan operasjonen skal utføres/hvilken dokumentasjon som skal leveres. Dette er også et viktig suksesskriterium for å få et godt tilsyn i alle kommuner, kombinert med sentralt tilsyn og opplæring.

Dette er viktig for å få forutsigbarhet i dokumentasjon, saksbehandling og tilsyn.

4 Kap. 3.6.2

En klargjøring av saksbehandlingsoppgavene til kommunen mener vi er svært viktig. Her opplever vi store forskjeller fra kommune til kommune. Ref. også til behov for tydelig og detaljert veiledningsmaterie, opplæring og sentralt tilsyn. Vi tror ikke dette vil bli oppfattet negativt i kommunene - dette vet vi er savnet av saksbehandlere rundt om i kommunene. Flere av disse vet rett og slett ikke hvordan de skal forholde seg i en del forskjellige situasjoner som kan oppstå – og føler at de ikke har noen å konsultere om slikt. Og dette går selvsagt utover forutsigbarheten og kvaliteten på saksbehandlingen som byggesaker får

rundt om i vårt land.

5 Kap. 4, generelt

Her er det viktig at man er oppmerksom på at kvalitet og sikkerhet er forhold hvor myndighetene må drive kvalitetsmessig gode tilsyn og ha helt klare retningslinjer. Dette koster penger for utbyggere – og bringer ikke umiddelbart inntekter, og mange utbyggere legger seg bevisst på ett absolutt minimum av alt som ikke umiddelbart bringer inntekter (i eksempelvis leilighetsbygg som skal selges). Dersom mulighetene for å «jukse» er gode, for eksempel med egenerklæringer – og sannsynligheten for å «bli tatt» er liten, så vil kvalitet og sikkerhet garantert bli skadelidende av en ordning der en aktør bare kan sende inn en «egenerklæring» på at man har kompetanse på det man bedriver. Selvinnsikten er ganske ofte mangelfull hos mange.

Dette kan vi også se i dagens ordning hvor det er en del aktører som nok ikke burde hatt de godkjenningene de har fått på bakgrunn av en litt for enkel godkjenningsprosess kombinert med lite tilsyn. Tilsynene som DiBk fører på foretak er etter vår erfaring av en mye bedre kvalitet enn det de lokale tilsynene har mange steder, de er bare så alt for få.

6 Kap. 4.2.3 og 4.3.5, lovregulering av yrker

En lovregulering av yrker kan etter BFOs oppfatning være en god vei å gå for å sikre en kvalitetsmessig god utførelse av ett fagområde. Man har allerede en del kvalifikasjons- og praksis kriterier gitt i VSAK kap. 11 som kan danne grunnlag for en slik ordning. Dette kan fort bli personfokuseret, men her kan man hente erfaring fra andre yrker som har dette i dag – for eksempel leger og advokater.

Av yrker det kan være aktuelt å lovregulere, så mener vi at det vil være naturlig å starte med de fagområdene som er omfattet av kravene til obligatorisk kontroll jf. SAK §14-2, herunder fagområdet brann sikkerhet (Brannkonsept i byggesak).

En godkjenning av yrkeskvalifikasjoner må etter vår oppfatning gjøres av sentrale myndigheter, på linje med dagens sentrale godkjenningsordning for foretak.

7 Kap. 4.3.3 kvalifikasjonskrav

Området brann sikkerhet har pr. i dag kun spesifisert utdanning på ingeniør nivå. Det finnes enkelte (for eksempel NTNU) utdanningsinstitusjoner som har noen mindre fag innenfor brann sikkerhet på siv. ing. nivå – men disse gir utdanning primært innenfor andre fag (for eksempel byggeteknikk, ol.) og har kun noen mindre fag innenfor brann sikkerhet. Dette gir en utdanning innenfor brann sikkerhet som på ingen måte er i nærheten av å gi så god og omfattende utdanning innen fagområdet brann sikkerhet som den ingeniør utdanningen som

gis på HSH. Dette er helt spesielt for faget brannsikkerhet.

Dette reflekteres dårlig i dagens VSAK kapittel 11 og man bør vurdere et unntak for eksempel i veiledningen for dette fagområdet.

8 Kap. 4.3.6.2 Overtredelsesgebyr

For BFO er det åpenbart at det må være strenge sanksjoner forbundet med angivelse av villedende eller feilaktige opplysninger i forbindelse med utfylling av en «egenerklæring» i forbindelse med ansvarsrett. Dette kan dreie seg om kostbare bøter/gebyrer – og kan også koples mot et register for ansvarlige foretak som foreslått i kap. 4.3.6.3 hvor andre konsekvenser kan tenkes.

9 Kap. 4.3.6.3 Register over ansvarlige foretak

Dette synes BFO Brann er en god ide som også bør koples mot IKT prosjektet Byggsøk.

Her kan det tenkes både erfaringsregistrering av foretak – men også en separat del som kan hjelpe byggherrer med å finne kvalifiserte foretak i sin region på en enkel måte. Dette er etter vår oppfatning et godt forslag med stort potensiale.

10 Kap. 4.3.7 Tilsyn med foretak og tiltak

Som nevnt tidligere, så har erfaringsmessig DiBk sine tilsyn en bedre kvalitet enn det de lokale tilsynene har. At DiBk får en hjemmel til å føre tilsyn i byggesaker vil derfor være en god ting sett med våre øyne. Det kan her også ligge elementer av opplæring og veiledning av lokale tilsyn med ekstra behov.

Dette er positivt.

11 Kap. 5, Tilsyn med byggevaremarkedet

Generelt så kan vi si at det på brann delen av byggevaremarkedet hittil har vært ført alt for lite tilsyn. Det nærmest florerer med produkter uten norsk eller europeisk godkjenning. En svært utbredt godkjenning er gamle DIN standarder på produkter som for eksempel brannspjeld, branngardiner og brannmaling – for de samme produktene så er feil bruk og til dels villedende markedsføring utbredt hvor man for eksempel har en EI60 godkjenning på produktet, men hvor dette er testet etter feil brannkurve. Typisk for dette er at produktet er testet og godkjent for EI60 etter en utvendig brannkurve (som stopper på ca. 600 grader), men hvor produktet benyttes innvendig (hvor brannkurven skal gå helt til ca. 1000 grader – og 600 grader tilsvarer ca. EI15, ikke EI60). Dette er utbredt. Det utvises også svært liten forståelse blant entreprenører og importører/forhandlere av slike produkter for nødvendigheten av korrekte godkjenninger på produktene.

BFO Brann er av den oppfatning at direktoratet må få de fullmakter de måtte trenge for å få fremlagt nødvendig dokumentasjon i forbindelse med tilsyn på dette området. Her trengs det en opprydning og en veiledning av aktørene både i forbindelse med markedsføringen og til dokumentasjonen på selve produktene.

Med vennlig hilsen
Brannfaglig Fellesorganisasjon

Dag Skansen, styreleder

Eivind Moen